

Kadınlar daha sık depresyon yaşıyor

Türkiye Psikiyatri Derneği Yıllık Toplantısı ve 14'üncü Bahar Sempozyumu Antalya'nın Kundu Turizm Bölgesi'nde bulunan Kervansaray Otel'de gerçekleştirildi. Kongreyle ilgili düzenlenen basın toplantısına Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Başkanı Doç. Dr. Doğan Yeşilbursa, Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Tunç Aklın, Genel Sekreteri Doç. Dr. Burhanettin Kaya, Prof. Dr. Ömer Aydemir, Uzm. Dr. Halis Ulaş, Uzm. Dr. Mehmet Yumru, Yrd. Doç. Dr. Ayşe Devrim Başterzi, Uzm. Dr. Agah Aydın katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Türkiye Psikiyatri Derneği Duygudurum Bozuklukları BÇB Koordinatörü Prof. Dr. Ömer Aydemir, depresyon hastalığının 2010 yılı başında yayınlanan bir çalışmaya göre yüzde 8-10 arasında olduğunu söyledi. Yaşam boyu depresyona yakalanma riskinin kadınların erkeklere göre daha fazla olduğunu belirten Aydemir; "Türkiye'de erkeklerde on erkekten bir

tanesi, kadınlarda ise her dört kadından bir tanesi yaşamlarında en az bir kez depresyon hastalığına yakalanacaktır" dedi.

Etkili tedavi edilmeyen depresyonda intihar ve ölüm riskinin yüzde 15 olduğunu belirten Aydemir, "Bunun dışında, hastalar yaşam içindeki aktivitelerini sürdüremezler ve iş, aile ve sosyal yaşamları olumsuz etkilenir. Depresyon şu anda dünyada en fazla yeti kaybı oluşturan hastalıklar sırasındaki dördüncüdür, 2020 yılında ise ikinci sırada olacaktır" dedi.

"Depresyon mutlaka etkili bir şekilde tedavi edilmesi gerekiyor" diyen Aydemir, "ABD'de yapılan bir çalışmaya göre hastaların yaklaşık yarısı hiçbir tedavi almıyor. Tedavi alanların yüzde 51'i ise yüzde 21'lik bir kesimi etkili bir tedavi alıyor. Yani yüzde 80'i ya hiç tedavi almıyor ya da anlamlı bir tedavi almıyor. Toplum olarak depresyona biraz duyarız. Türkiye'de de aynı rakamların çıkacağını tahmin ediyorum" ifadelerini kullandı.

Antidepresan ilaç tedavilerinin etki göstermedikleri ve işe yaramadıkları yönünde tartışmaların sürekli olduğunu hatırlatan Aydemir, "Çalışmalar depresyon hastalık düzeyinde bulunduğu antidepresanlar çok başarılı sonuç verdiğini gösteriyor. Ama depresyon bir hastalık değil de, gündelik moral bozukluğu düzeyinde ise

antidepresanlar işe yaramamaktadır. Yani depresyon hastalığında mutlaka bir etkili tedavi yapmak gerekirken, sadece moral bozukluğu veya yaşadığı olaylara bağlı üzüntü veya mutsuzluk

yaşayan bir kişi hastaymış gibi tedavi edilmemelidir. Bunun ayrımını da psikiyatri hekimleri yapabilmektedir" şeklinde konuştu.

Toplantıda konuşan Uzm. Dr. Mehmet Yumru, 2006 yılında Gaziantep'de 500 kişi üzerinde yapılan bir araştırmanın düşündürücü sonuçlar verdiğini söyledi. Araştırmaya katılanların yüzde 56.6'sı psikologları konuşma yoluyla, psikiyatristler ise ilaçla tedavi eden kişiler olarak değerlendirildiklerini belirten Yumru, "Araştırmaya katılanlar

ruh ve sinir hastalıklarını yüzde 89,2 oranında tedavi edilebilir bulmuştur. Depresyon belirtilerinin olduğu sırada 'Bu durumda ne yaparsınız?' şeklindeki soruya deneklerin

yüzde 57'si 'Geçici bir durum olduğunu düşünür ve hiçbir şey yapmam' diye yanıtlamıştır. Şizofreni belirtileri verilir 'Bu durumdaki yakınınıza ne yaparsınız?' diye sorulduğunda yüzde 51,8'i 'Psikiyatriste götürürüm' cevabını vermiştir" dedi. Ruh sağlığı ile ilgili sorun yaşayan kişilerin nereye başvuracakları konusunda kararsızlık yaşadığını söyleyen Yumru, "Panik bozukluk belirtileri tanınlanıp, 'Bu durumda ne yaparsınız?' diye sorulduğunda deneklerin yüzde 57'si iç hastalıkları doktoruna gideceğini belirtmişti ve bu cevabı veren deneklere bir sonraki soruda 'İç hastalıkları doktorunuz sizi psikiyatriste yönlendirirse ne yaparsınız?' diye soruldu. Bu soruyu deneklerin yüzde 64,1'i 'Psikiyatriste giderim' şeklinde cevaplarırken, deneklerin yüzde 16'sı ise başka bir iç hastalıkları doktoruna gideceğini belirtmişlerdir. Bu yüzde 16'lık oran gerçekten çok düşündürücüdür" değerlendirmesinde bulundu. Gazetecilerin 'Kadınlar neden erkeklere göre daha fazla depresyon yaşıyor?' şeklindeki sorusuna yanıtlayan Yrd. Doç. Dr. Ayşe Devrim Başterzi, kadın ile erkek

arasında hormonal farklılıkların bulunduğunu söyledi.

Toplumda kadının rolü ve yeri ile ilgili erkeklere göre farklılıklar bulunduğunu belirten Başterzi, "Kadınlarda hormonal etkilerinin yanında toplumsal cinsiyet ile ilgili gelen bir çok yük var. Yoksulluk ve şiddetin kurbanı olarak erkeklerden daha fazla etkilendikleri için depresyon daha fazla görülüyor. Ayrıca düşük eğitim seviyesinin erkeklerden az eğitim almalarının depresyon sıklığının arttırdığını düşünüyoruz. Doğum sonrası depresyon düşük gelir, gebelik eğitim seviyesi, eşsizlik, belkik sırasındaki evli değilse depresyonun sıklığı 11 kat artıyor" şeklinde konuştu.

Türkiye Psikiyatri Derneği Dış İlişkiler Sekreteri Uzm. Dr. Halis Ulaş, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Selma Aliye Kavafın 'Eşcinsellik bir hastalıktır' açıklamasının ardından eşcinseller tarafından protesto edilmesiyle gündeme taşınan konuyla ilgili açıklamada bulunarak, eşcinselliğin hiçbir şekilde hastalık olmadığını söyledi. Eşcinselliğin tercih olduğu konusunda da ciddi tartışmaların bulunduğu belirttiği düzeyinde ise antidepresanlar işe yaramamakt Ulaş, "Toplumun geneli Heteroseksüel ya da biseksüel dönemindeyse bir yönelim olarak kabul ediliyor. Yani bir hastalık ya da tedavi edilmeye zorlanması gereken bir durum, insanlık geleceğini tehdit eden bir durum, soyu ortadan kaldıracak bir durum gibi 'faşizan' bir şekilde yaklaşım olarak ele alınmamasını düşünüyoruz. İnsanlık içerisinde var olan bir yönelimdir ve kesinlikle hastalık değildir" dedi.

Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Başkanı Doç. Dr. Doğan Yeşilbursa ise Türkiye'de resmi bilirkişi olarak tanımlanan Adli Tıp Kurumu'nun çalışmalarına yönelik problemlerin bulunduğunu söyledi. Problemlerin Adli Tıp Yasası ve örgütlenmesinden kaynaklandığını belirten Yeşilbursa, "Mahkemeler alışkanlıklarından dolayı Adli Tıp Kurumunu tek adres olarak gösteriyor. Bu nedenle adli tıp kurumundan aylar sonraya randevu veriliyor. Bu problemleri aşmak için üniversitelerin çocuk ve ruh sağlığı bölümleri ile

kentlerde bulunan hastanelerin çocuk ve ruh sağlığı bölümleri de bilirkişilik hizmeti vermesi gerekiyor. Bilirkişi kurumlarının artırılması gerekir" yorumunda bulundu. (HA)